
Vergaderjaar 2003–2004

---

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen

Nr. 519

**BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN BUITEN-
LANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2004

Graag bieden wij u hierbij het verslag aan van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen van 26–27 januari 2004.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
A. Nicolai

VERSLAG VAN DE RAAD ALGEMENE ZAKEN EN EXTERNE BETREKKINGEN VAN 26–27 JANUARI 2004

Algemene Zaken

Openbaar debat Iers-Nederlands Jaarprogramma

Het Ierse Voorzitterschap introduceerde kort het jaarprogramma, waarbij de nadruk werd gelegd op implementatie van de Europese Veiligheidsstrategie en conflictpreventie in Afrika. Het zou daarbij niet alleen om symptoombestrijding mogen gaan, maar ook om de aanpak van onderliggende oorzaken zoals armoedebestrijding.

Nederland heeft zich als inkomend voorzitter bij deze interventie aangesloten en toegevoegd dat de Raad ook een rol te spelen heeft op andere gebieden, zoals institutionele hervorming, uitbreiding en de Financiële Perspectieven.

In de Raad bleek brede instemming te bestaan over de noodzaak van een effectief multilateralisme. Voorts noemden verschillende lidstaten en de Commissie het belang van een samenhangend buitenlandbeleid.

Effectiviteit extern beleid

De Raad bereikte overeenstemming over Raadsconclusies inzake de effectiviteit van het externe beleid van de EU. Hierin wordt onder andere ingegaan op voor Nederland belangrijke doelstellingen als een actieve opstelling van de EU in multilateraal verband – inclusief het Doha-proces –, verdere verbetering van de effectiviteit van de Europese hulp, het realiseren van de *Millennium Development Goals* en coherentie in het buitenlands beleid van de EU. Van de zijde van de Commissie benadrukten Commissarissen Patten en Nielson het belang van eenduidige criteria voor de allocatie van middelen, voortgaande EU-hervormingen, naleving van de Barcelona *commitments* over coördinatie en harmonisatie en een tijdig besluit over de integratie van het Europees Ontwikkelings Fonds in de reguliere begroting. In het debat dat volgde pleitten diverse lidstaten voor coherentie tussen de verschillende externe beleidsterreinen en voor een intensievere inzet van de Commissie en van de lidstaten voor de verwezenlijking van de *Millennium Development Goals*. Ook het belang van een grotere zichtbaarheid bij pers en publiek van de externe hulp van de EU werd onderstreept.

Stand van Zaken overige Raden

Er was geen commentaar op het overzichtsdokument als van het Voorzitterschap.

Statuut Europees Parlement (EP)

De Raad heeft geen politiek akkoord kunnen bereiken over het Statuut van de EP-leden. Nederland heeft zijn steun uitgesproken voor het EP-compromis, maar Duitsland, Frankrijk, Zweden en Oostenrijk konden niet met het compromis instemmen. Deze landen hadden onder meer bezwaar tegen de verhoging van de remuneratie. Hierdoor kon er geen gekwalificeerde meerderheid ontstaan. Het Voorzitterschap zal deze uitkomst mededelen aan het EP, dat een antwoord van de Raad had gevraagd voor half januari.

IGC

De lunch was gewijd aan een gedachtenwisseling over de Inter-gouvernementele Conferentie (IGC). De Ierse voorzitter deed een beroep

op de collectieve verantwoordelijkheid van alle lidstaten voor een succesvolle afronding van de IGC. Hij gaf aan dat de eerste bilaterale consultaties hem positief stemden en dat Ierland de IGC zal afronden als het daar een opening toe ziet. Een groot aantal lidstaten gaf aan dat, mocht het evaluatie-rapport aan de Europese Raad in maart aantonen dat er schot in de zaak zit, de IGC voor de Europese verkiezingen zou moeten worden afgerond. De maand mei werd daartoe vaak genoemd. Tegelijkertijd maakte een groot aantal lidstaten duidelijk dat zij nog een aantal punten hebben die geregeld dienen te worden alvorens overeenstemming kan worden bereikt. Van Nederlandse zijde is aangedrongen op het spoedig starten van een transparant onderhandelingsproces.

Externe Betrekkingen

Iran

HV Solana deed verslag van zijn reis naar Teheran op 12 en 13 januari jl., waarbij hij onder andere had aangedrongen op nakoming door Iran van de gedane toezeggingen op het gebied van non-proliferatie van massavernietigingswapens. Tevens had Solana de Iraanse autoriteiten gewezen op het belang van vrije en eerlijke verkiezingen en de negatieve gevolgen van de ondemocratische praktijken van de Raad van Hoeders tijdens het verkiezingsproces voor de relatie van Iran met de EU. De Raad zal de situatie in Iran aandachtig blijven volgen, waarbij in het bijzonder het voor medio februari voorziene rapport van het IAEA en de verkiezingen in Iran op 20 februari belangrijke ijkpunten zullen vormen.

Georgië

De Raad verwelkomde de inauguratie van de nieuwe Georgische president Saakashvili en toonde zich eensgezind over de noodzaak van internationale ondersteuning van de nieuwe autoriteiten in Georgië. De Raad bevestigde de bereidheid hieraan bij te dragen in nauwe samenwerking met relevante internationale organisaties. De Raad gaf aan dat tastbare voortgang bij de strijd tegen corruptie en het vestigen van de «rule of law» groeiende internationale ondersteuning van de Georgische autoriteiten mogelijk zullen maken. Tevens sprak de Raad steun uit voor de territoriale integriteit van Georgië en werden alle partijen opgeroepen tot een constructieve opstelling bij de onderhandelingen over de interne conflicten in dit land.

MOVP

De Raad besprak de situatie in het Midden-Oosten en mogelijke concrete stappen om uit de huidige impasse te geraken. Uitvoering door beide partijen van de in de Roadmap voorziene maatregelen blijft hierbij het uitgangspunt. Ter bevordering hiervan zal onder andere worden gestreefd naar een spoedige ontmoeting tussen premier Sharon en premier Qurei, een bezoek van HV Solana aan Ramallah (inclusief een ontmoeting met Arafat) en een nieuwe bijeenkomst van het Kwartet. De Raad verwelkomde de aankondiging van een overeenkomst over een gevangenenruil tussen Israël en Hezbollah, waarbij sprake was van Duitse bemiddeling, in de hoop dat dit ook tot een oplossing voor resterende problemen met betrekking tot gevangenen zal leiden. Tijdens de Raad kon nog geen consensus worden bereikt over een – door onder andere Nederland bepleitte – gezamenlijke indiening van een verklaring over het veiligheidshek bij het Internationaal Gerechtshof, dat door de Algemene Vergadering van de VN is gevraagd om een juridisch advies over deze kwestie te geven; het Voorzitterschap nam het op zich om een voorstel voor een gezamenlijke verklaring uit te werken.

*Westelijke Balkan
(Servië/Montenegro)*

De Raad stond stil bij het plotselinge overlijden van de hoofdcommissaris van de EU-politiemissie (EUPM) in Bosnië-Herzegovina, Sven Frederiksen. HV Solana en Commissaris Patten vroegen aandacht voor de situatie in Servië-Montenegro na de recente parlementsverkiezingen in Servië. De Raad riep de democratische partijen op tot spoedige vorming van een nieuwe Servische regering die zich zou richten op hervormingen en verdere toenadering tot de EU. Voorts besloot de Raad tot instelling van reisbeperkingen (visumrestricties) tegen personen die zich actief verzetten tegen uitvoering van het Ohrid-vredesproces, gebaseerd op o.a. territoriale integriteit en multi-ethniciteit, in Macedonië. Ten slotte verwelkomde de Raad de start van de EU-politiemissie in Macedonië (EUPOL Proxima), waaraan Nederland met 13 politiefunctionarissen zal deelnemen.

Afghanistan

De Raad verwelkomde de aanvaarding van een nieuwe grondwet in Afghanistan en bevestigde de bereidheid van de Unie om te blijven bijdragen aan het politieke- en wederopbouwproces van dit land, mede met het oog op de voorziene verkiezingen dit jaar. Voor wat betreft de internationale conferentie voor Afghanistan, thans gepland voor maart dit jaar, bestond overeenstemming in de Raad over de wenselijkheid van een brede agenda, met naast wederopbouw ook aandacht voor veiligheid en andere thema's, mede vanwege de verwachting dat grote nieuwe financiële toezeggingen zullen uitblijven. Een door het Verenigd Koninkrijk georganiseerde conferentie ter bestrijding van de drugsproblematiek zal plaatsvinden op 8 en 9 februari in Kaboel.

China

Hierover ging uw Kamer reeds een separate brief toe op 27 januari jl.